Yi. i WUT y LOa/s . _â\200\224 os)
Kec H iS oe 2S
KUNSTENAAR WAT BYNA KAAL RONDLOOP
NEZ 000%-OOOL, â\200\224eo%,

Beeswagtertjie word
Bekende Beeldhouer

â\200\230T YDENS . die besoek van die Ntuli het gehurk en my breedvoerig,
Coewerneur-generaal aan die hoofstad met sy k.nmerkende glimlag en hand-

van Zoeloeland op 27 Julie it het n

rasegte Zoeloekind

nae wou die skeppers: van + ilerdee bat
afgewerkte beelde ontmoet. DiÃ© het â\200\231n
ent daarvandaan met die ,,Zoeloekoningâ\200\235
Cyprian Bekizulu Nyangayesizwe kaDini-
zulu om â\200\231n bierpot gesit.

Met die besoek van wyle koning George
VI aan Eshowe in 1947 het hierdie selfde
beeldhouer persoonlik aan die Koning

van Natal, vier ca chattel Eshowe,
6 drie tradisionele Zoeloehutte rustig

tui O ar ook om klei
te grawe vir sy este led, de beeldnow
werk, Hy sÃ©˜ is gelukkig om hier
oe ee oni? klei aan te tref.
it is jammer, my baas, dat die wit

klei hy is nie hier nie. on

werk vertel.
- anderse

gebare, die geskiedenis van sy beeldhou-
Ek het hom dcrpgehou. Die
Zoeloegesig: skraal, puntige
neus; lae wangbene; groot, wakker 06;
breÃ© voorhoof en diep inham in die
peperkorrels langs sy kop. Heel anders
as die gewone Zoeloe. Veel skraler en
leniger, veel intelligenter en baie op-
merksaam. Maar tog â\200\231n trotse Zoeloe â\200\224
opreg uly die Ntuli-

verwan: van e

ma

want hy moes sy jonger
broertjies oppas aangesien . sy
g gesterf het.

- tweeling-

es seve. Jaa oud was,
hit hy af en toe die geleentheid gekry om ;

skelmpies in die nabygeleÃ©. spruite

te gaan soek. Die beelde, meestal

wat hy hiervan gevorm het, wa
anders. as diÃ© van sy speelmaats dat sy
ma een dag, uit vrees dat hierdie prak-
tyk van hom â\200\231n domkop sou maak, sy

Ntuli besig â\200\230aan â\200\231n borsbeeld van â\200\231n ikhehla (grysaard).

’ ms seus ae

__ Foto: Kimble Productions

i

skool toe. Twee jaar later het
aie veld hom egter we
elkens het hy ee di

Op elfjarige |
eerste beelde tee
aan ene mnr.
verkoop. Di wat hy
hierna met sy beeldhouwerk ge-

maak het, i grotendeels
toe naturelle-
naam mur.). Dit is

mnr. Voster wat hom later aan-
geraai het om sy beelde

kole Â¢ ranc het. | aI oo
Op sewejarige leeftyd is hy

er geroep. j

Lez

eerste uitstalling het in
diging in die Monde-
Â» Eshowe, Plaasge-

Maar g sestien

Van Riebeeck-fees in
hÃ¥ uitgenooi om in n
esiale stalletjie in Kaapstad
Sy beeldhouwerk te beoefen.
Later in dieselfde jaar het hy op
versoek van die Naturellekom-
missaris van Pretoria ook in diÃ©
stad sy werke vertoon. Tydens
die Rhodes-eeufees van 1953 is
hy gevra om in Bulawayo sy
kunswerke uit te stal en gedu-
rende hierdie fees het die uit-
aaidiens hom ook besoek. Die
Â»ROndreisende Mikrofoonâ\200\235 van

. die S.A.U.K. het hom vroeÃ©r ook

x

In hierdie stadium het Ntuli.

nog net beeste van gewone pot-

e tref. Daar het hy
uiperd van agter â\200\231n boompie

beloer: to rullend â\200\231n
espring het
ie hasepad moes kies.

Voortaanâ\200\231 het hy egter nou ook:

˜ BENS a

Eers toe hy vyftien jaar o
het hy met die geld wat hy
leidelik uit- die

was:
ge-

diere meer realisties voor te stel.
Sy bestaan vind hy uitsluitend
uit hierdie werke; nog nooit. het.
hy nodig-gehad om sy inkomste
â\200\234aan te vul deur â\200\231n voltydse werk-

gens Zoeloetelling, \
- In werk heid is di
angesien daar â\200\231n tweeling

fee ang Ntuli het
â\200\230seus ok aan cage
beeldhouwer :

In et hy na sy teens-
woor rblyfplek verhuis.om-

â\200\234Dit is veral

beeldhouwerk in--
gesamel het, verf gekoop om die

’ Soorte reptiele,

fe leflingwerke is borsbeelde van

- in sy kraal opgesoek.

Ntuli kry die afgelope jare talle
besoeke van oor die hele Unie
en ander gebiede van Afrika.
Selfs buitelandse besogkers doen

klei gemaak. - Toe hy egter in dikwels sy kraal aan. â\202¬Mense van
m â\200\231n luiperd in hulle om- Amerika, Brittanje, NoorweÃ©,

vi het hy, no Kanada, Duitsland, Ierland en
Holland het reeds sy beeldhou-

die Neotshe Holl kom besigtig en daarvan

Saamgeneem. Van hulle het hy
â\200\230n aantal aandenkings soos das-

˜ spelde, messies, ens. >

te

N TULI se i i
ongevee:
hoogte:. erke verkoop hy vir

S. van AS i

: Ors- Â©
beelde-van veral Zoeloes, beelde Â©
van roofdiere soos tiere, luiperds |
en leeus op boomtakke, bewegings
vanâ\200\231 roofdiere wat hul prooi
(dikwels *n koedoe of kleiner
wildsbokkie) bekruip of: bespring
of plattrek, Maar .maak ook
â\200\230Soms_ grootwild soos renosters,
olifante en seekoeie, verskillende
soos akkedisse en
krokodille, insekte soos sprinkane
â\202¬n miere, en dan ook verskillende
Soorte beeste en wildsbokke. Sy

naturelle (meestal â\200\231n ringkop-
Srysaard en ou vrou), beelde van

. Toofdiere (veral tiere en luiperds)â\200\231

â\202¬n verskillende soorte beeste
(spesiaal die Zoeloebees). _

dat daar meer en beter klei is, ._.HY voltooi gewoonlik drie tot

vier beelde- van middelmatige

3 srootte per dag. Tog kan hy nie

altyd voorbly om die bestellings

* na te kom nie. : si *